

Затверджено
Вченою радою _____

назва фак.-ту, інституту

протокол № __ від __ вересня 2023 р.

Голова Вченої ради, декан (директор)

підпис

ініціали, прізвище

**СУСПІЛЬНЕ ТЕЛЕРАДІОМОВЛЕННЯ
В СИСТЕМІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
ступеня доктора філософії

зі спеціальності 061 журналістика
освітньо-наукова програма журналістика

Укладач:

Чернявська Л. В., професор кафедри журналістики, доктор наук із соціальних комунікацій,
доцент

Погоджено:

Гарант освітньо-наукової програми

К. Сіріньок

К.Г.Сіріньок-Долгарьова

Запоріжжя 2023

Затверджено
Вченою радою _____

назва фак.-ту, інституту

протокол № __ від __ вересня 2023 р.

Голова Вченої ради, декан (директор)

підпис

ініціали, прізвище

М. П.

**СУСПІЛЬНЕ ТЕЛЕРАДІОМОВЛЕННЯ
В СИСТЕМІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
ступеня доктора філософії

зі спеціальності 061 журналістика
освітньо-наукова програма журналістика

Укладач:

Чернявська Л. В., професор кафедри журналістики, доктор наук із соціальних комунікацій, доцент

Погоджено:

Гарант освітньо-наукової програми _____ К.Г.Сірінюк-Долгарьова

Запоріжжя 2023

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна, вечірня, заочна форми навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>061 Журналістика</u>	вибіркова
		Цикл професійної підготовки
Змістових модулів – 4	Спеціальність 061 журналістика	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 90		2-й
		Лекції 12 год.
Освітньо-наукова програма <u>Журналістика</u> (назва програми)		Практичні 12 год.
Рівень вищої освіти: третій (доктор філософії)		Самостійна робота
		66 год.
		Вид підсумкового контролю: залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання дисципліни «Суспільне телерадіомовлення в системі громадянського суспільства» є ознайомлення здобувачів третього рівня вищої освіти із системою роботи суспільного мовника в контексті медіапростору України, фокусування уваги на медіакомпетентностях роботи в умовах діджиталізації та взаємодії із соціальним медіа

Основні **завдання** курсу: 1. Систематизувати погляди теоретиків про роботу суспільного мовника в сучасних умовах.

2. Виділити складники взаємодії суспільного мовника із соціальними медіа та роботою із аудиторією редакцій.

3. Сформулювати кроки, до яких вдаються професійні та соціальні медіа у висвітленні місцевої тематики в роботі суспільного мовника.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми здобувачі повинні досягти таких програмних **компетентностей і програмних результатів навчання**:

Програмні компетентності	
ЗК 2	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 3	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 5	Здатність до критичного мислення.

ЗК 8	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
СК 1	Здатність до розуміння основних концепцій, історичних витоків, сучасного стану та тенденції розвитку журналістики; оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.
СК 2	Здатність здійснювати планування та виконання оригінальних досліджень, досягати наукових результатів, які створюють нові знання як у предметній області, так і в міждисциплінарних напрямках, і можуть бути опубліковані у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях з галузі журналістики та суміжних галузей.
Програмні результати навчання	
ПРН 7	Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми.
ПРН 8	Демонструвати системний науковий світогляд та загальний культурний кругозір; володіти техніками і технологіями критичного мислення; дотримуватися принципів академічної доброчесності та професійної етики; забезпечувати безперервний саморозвиток та самовдосконалення протягом життя.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. *Моделі суспільного мовлення.*

Тема 1. Суспільний мовник: основні поняття, характеристики.

Концепція «public service broadcasting». Характеристики суспільного мовлення. Технологічні моделі телемовлення. Історія впровадження в Україні: перші спроби, створення суспільного мовника.

Змістовий модуль 2. *Суспільне мовлення в Україні*

Тема 2. Суспільне мовлення у різних регіонах України

Тематика і проблематика суспільного мовлення. Основні телерадіостанції у обласних центрах України: структура, склад, специфіка. Найпоширеніші теми суспільного мовника, принципи балансу думок і дотримання стандартів журналістики. Проблематика місцевих новин та місцевих матеріалів.

Тема 3. Інтерактивний контент телебачення

Зміцнення свободи медіа, доступу до інформації. Взаємодія з глядачем: світовий і вітчизняний досвід. Сценарії фінансування місцевого мовника. Суспільний мовник - доступ до об'єктивної інформації та критичне мислення. Перехід від традиційних технологій телевізійного мовлення до новітніх. Системи дослідження аудиторії.

Змістовий модуль 3. *Соціальні медіа та суспільний мовник*

Тема 4. Соціальні медіа в системі суспільного мовника

Поняття соціальних медіа. Основні платформи для роботи в соціальних медіа. Методи творення контенту для соціальних медіа. Просування контенту редакцій суспільного мовника в системі соціальних медіа.

Тема 5. Робота із аудиторією редакцій в соціальних медіа

Вивчення потреба аудиторії регіону. Робота і громадськими активістами. Робота із організаціями громадського контролю медіа. Взаємодія із лідерами думок. Контент інформаційних та аналітичних публікацій і телепередач місцевих медіа.

Змістовий модуль 4. *Журналістика цінностей*

Тема 6. Медіаетика. Цінності прав людини. Поняття етика та медіаетика. Права людини: термінологічний аналіз та медіаетичний аспект. Медіакультура як середовище розвитку медіаетики. Медіакритичний дискурс як спосіб захисту прав людини.

Тема 7. Права людини та місцеві медіа

Контент регіональних і місцевих: жанровий - новини, які стосуються життя регіону; репортажі / розширені замітки про події, які відбулися в регіоні; інтерв'ю (із відомими жителями регіону, із представниками муніципальної влади; історії успіху); звіти / документи; інші жанри. тематичний - соціальні теми (як пріоритетні для жителів певного регіону); політичні, економічні теми (оскільки визначають фактично всі сфери життя регіону); освіта. Регіональні, місцеві ЗМІ і права людини: до питання взаємодії

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекції	практ	сам. роб.
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Моделі суспільного мовлення				
Тема 1. Суспільний мовник: основні поняття, характеристики			2	11
Разом за змістовим модулем 1	5	2	2	11
Змістовий модуль 2. Суспільне мовлення в Україні				
Тема 2. Суспільне мовлення у різних регіонах України Тематика і проблематика суспільного мовлення	7	2	2	3
Тема 3. Інтерактивний контент телебачення Зміцнення свободи медіа, доступу до інформації	8	2	2	4
Разом за змістовим модулем 2	5	4	4	7
Змістовий модуль 3. Соціальні медіа та суспільний мовник				
Тема 4 Соціальні медіа в системі суспільного мовника	7	1	1	5
Тема 5. Робота із аудиторією редакцій в соціальних медіа	8	1	1	6
Разом за змістовим модулем 3	5	2	2	11
Змістовий модуль 4. Журналістика цінностей				
Тема 6. Медіаетика. Цінності прав людини	7	2	2	3
Тема 7. Права людини та місцеві медіа	8	2	2	4
Разом за змістовим модулем 4	5	4	4	7
Підсумкове тестування				10
Разом				10
Підготовка доповіді на наукову конференцію				20

Разом				20
Усього годин	90	16	14	60

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ теми	Назва теми	Кіл-ть годин
Змістовий модуль 1. Моделі суспільного мовлення		
1	Тема 1. Суспільний мовник: основні поняття, характеристики	2
	Разом за змістовим модулем 1	2
Змістовий модуль 2. Суспільне мовлення в Україні		
2	Тема 2. Суспільне мовлення у різних регіонах України Тематика і проблематика суспільного мовлення	2
3.	Тема 3. Інтерактивний контент телебачення Зміцнення свободи медіа, доступу до інформації.	2
	Разом за змістовим модулем 2	4
Змістовий модуль 3 Соціальні медіа та суспільний мовник		
4.	Тема 4 Соціальні медіа в системі суспільного мовника	1
5.	Тема 5. Робота із аудиторією редакцій в соціальних медіа	1
	Разом за змістовим модулем 3	2
Змістовий модуль 4. Журналістика цінностей		
6.	Тема 6. Медіаетика. Цінності прав людини	2
7.	Тема 7. Права людини та місцеві медіа	2
	Разом за змістовим модулем 4	4
Усього годин		16

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ теми	Назва теми	Кіл-ть годин
Змістовий модуль 1. Моделі суспільного мовлення		
1	Суспільний мовник: основні поняття, характеристики	2
	Разом за змістовим модулем 1	2
Змістовий модуль 2. Суспільне мовлення в Україні		
2	Суспільне мовлення у різних регіонах України Тематика і проблематика суспільного мовлення	2
3	Інтерактивний контент телебачення Зміцнення свободи медіа, доступу до інформації	2
	Разом за змістовим модулем 2	4
Змістовий модуль 3. Соціальні медіа та суспільний мовник		
4	Соціальні медіа в системі суспільного мовника	1
5.	Робота із аудиторією редакцій в соціальних медіа	1

	Разом за змістовим модулем 3	2
Змістовий модуль 4. Журналістика цінностей		
6.	Медіаетика. Цінності прав людини	1
7.	Права людини та місцеві медіа	1
	Разом за змістовим модулем 4	2
Усього годин		14

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ теми	Назва теми	Кіл-ть годин
Змістовий модуль 1. Моделі суспільного мовлення		
1	Суспільний мовник: основні поняття, характеристики	10
	Разом за змістовим модулем 1	10
Змістовий модуль 2. Суспільне мовлення в Україні		
2	Суспільне мовлення у різних регіонах України Тематика і проблематика суспільного мовлення	5
3	Політика пам'яті та медіастратегії її реалізації Інтерактивний контент телебачення Зміцнення свободи медіа, доступу до інформації	5
	Разом за змістовим модулем 2	10
Змістовий модуль 3. Соціальні медіа та суспільний мовник		
4	Соціальні медіа в системі суспільного мовника	2
5	Робота із аудиторією редакцій в соціальних медіа	3
	Разом за змістовим модулем 3	5
Змістовий модуль 4. Журналістика цінностей		
6	Медіаетика. Цінності прав людини	3
7	Права людини та місцеві медіа	2
	Разом за змістовим модулем 4	5
	Підсумкове тестування	10
	Разом	10
	Підготовка доповіді на наукову конференцію	20
	Разом	20
Усього годин		60

8. ВИДИ КОНТРОЛЮ ТА СИСТЕМА НАКОПИЧЕННЯ БАЛІВ

№ змістового модуля	Вид контролю	Кіл-ть балів
ПОТОЧНИЙ		

1	<i>Доповідь: Суспільний мовник як перспектива розвитку якісної регіональної журналістики (max 5 балів)</i>	5
	<i>Самостійна робота 1. Підготувати допис про історію виникнення місцевого суспільного телерадіомовлення (max 5 балів)</i>	5
2	<i>Дискусія: «Ефективні моделі суспільного мовлення» (max 5 балів)</i>	5
	<i>Доповідь: «Тематика суспільного мовника власного регіону» (max 5 балів)</i>	5
3	<i>Есе: «Саморегуляція в галузі» (max 5 балів)</i>	5
	<i>Дискусія: «Цензурні обмеження у медіа: як протистояти зазіханням на свободу слова» (max 5 балів)</i>	5
4	<i>Доповідь: Ведення сторінок редакцій у соцмережах (max 5 балів)</i>	5
5	<i>Самостійна робота: Створити тест для активізації аудиторії суспільного мовника у соціальних мережах (max 10 балів)</i>	10
6	<i>Дискусія: Чи можна говорити про українську журналістику як журналістику цінностей (max 5 балів)</i>	5
7	<i>Доповідь: Основні тенденції розвитку місцевих медіа у висвітленні тем прав людини (max 5 балів)</i>	5
	<i>Доповідь: Формування пріоритетних медіатем (max 5 балів)</i>	5
	<i>Загалом за поточним контролем</i>	60
ПІДСУМКОВИЙ		
	<i>Залік, у т.ч.</i>	40
	<i>Тестування у системі Moodle</i>	10
	<i>Підготовка тексту доповіді на наукову конференцію із застосуванням інструментарію відповідного методу</i>	30
	Разом:	100

За наявності сертифікату (свідоцтва, програми тощо) про проходження онлайн-курсу, тренінгу, вебінару, курсу підвищення кваліфікації та ін. з тематики (однієї з тем, змістового модуля) навчальної дисципліни залежно від кількості прослуханих годин (кредитів) та здобутих компетентностей здобувачу можуть бути зараховані бали з відповідної теми (змістового модуля), але не більше 50 балів загалом за навчальною дисципліною. Дотичність тематики, відповідність досягнутих результатів навчання та кількість балів визначається викладачем самостійно. Документи, що підтверджують участь здобувача у відповідних заходах, мають бути подані викладачеві до початку сесії

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	Контрольні	Критерії оцінювання
--	------------	---------------------

№	заходи	
<i>Поточний контроль</i>		
1	Доповідь	Максимальна кіл-ть балів – 5. При цьому оцінюється глибина розуміння обраної теми доповіді (2 бали), логічність та послідовність викладення матеріалу (2 бали), відповіді на питання (1 бал)
2	Самостійна робота	Максимальна кіл-ть балів – 5. При цьому оцінюється правильність і повнота виконаного завдання: виконано правильно, повністю із застосуванням оригінального підходу (5 балів); містить незначні неточності (4 бали), наявні помилки (3 бали), завдання виконано неправильно із суттєвими помилками й неповністю (1-2 бали)
3	Есе	Максимальна кіл-ть балів – 5. При цьому оцінюється обґрунтованість та переконливість автора (2 бали), логічність та послідовність викладу матеріалу (2 бали), якість мовлення та грамотність (1 бал)
4	Дискусія	Максимальна кіл-ть балів – 5. При цьому оцінюється глибина розуміння теми дискусії та ступінь аргументації висловлюваних думок (2 бали), уміння відстоювати свою точку зору, бути логічним та послідовним (2 бали), активність та ініціативність (1 бал)
<i>Підсумковий контроль</i>		
5	Тестування	Максимальна кіл-ть балів – 10. Тест складається з 10 питань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал.
6	Текст доповіді на конференцію	Максимальна кіл-ть балів – 30. При цьому оцінюється актуальність обраної теми (5 балів), відповідність інструментарію обраного метода завданням дослідження (5 балів), логічність та послідовність викладення результатів досліджень (5 балів), обґрунтованість висновків (5 балів), стиль наукового мовлення й грамотність (5 балів), оформлення відповідно до встановлених вимог (5 балів)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>За шкалою ECTS</i>	<i>За шкалою університету</i>	<i>За національною шкалою</i>
A	90 – 100 (відмінно)	55 (відмінно)
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)
C	75 – 84 (добре)	
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)

E	60 – 69 (достатньо)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	

Оцінка 5 (відмінно) (90 – 100 балів) виставляється, якщо здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано викладає його під час усних виступів та надання письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; демонструє високий рівень застосування отриманих умінь і навичок, а також оригінальний підхід під час виконання практичних завдань.

Оцінка 4 (добре) (75 – 89 балів) виставляється, якщо здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та надання письмових відповідей; в основному розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу; демонструє високий рівень застосування отриманих умінь і навичок під час виконання практичних завдань. Проте, при викладенні деяких теоретичних питань та вирішення практичних завдань йому не вистачає достатньої глибини та аргументації, може припускатися окремих несуттєвих неточностей та незначних помилок.

Оцінка 3 (задовільно) (60 – 74 бали) виставляється, якщо здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та надання письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації; демонструє середній рівень застосування отриманих умінь і навичок під час виконання практичних завдань, припускаючись при цьому суттєвих неточностей та окремих помилок.

Оцінка 2 (незадовільно з можливістю повторного складання) (35 – 59 балів) виставляється, якщо здобувач слабо володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та надання письмових відповідей; демонструє низький рівень застосування отриманих умінь і навичок під час виконання практичних завдань, припускаючись суттєвих помилок та неточностей.

Оцінка 1 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) (0 – 34 бали) виставляється, якщо здобувач майже не володіє навчальним матеріалом, не в змозі розкрити зміст більшості питань під час усних виступів та надання письмових відповідей; не вміє застосовувати отримані уміння й навички під час виконання практичних завдань.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Bro P. Models of Journalism. The functions and influencing factors. 2018. 176 p.

2. Total Journalism Models, Techniques and Challenges. Jorge Vázquez-Herrero, Alba Silva-Rodríguez, María-Cruz Negreira-Rey, Carlos Toural-Bran, Xosé López-García. 2022. Springer Cham. 285 p.
3. Changing Models for Journalism. New York. 2023. 244 p.
4. Чернявська Л. В. Права дитини та родина: провідні ідеї, правила та рекомендації щодо підготовки журналістських матеріалів. Права людини та мас-медіа в Україні. За загальною редакцією Шендеровський К. С., Виртосу І. . Київ: Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевчен, 2020. 328 с.
5. Чернявська Л. В., Тяпкіна Н. І. Роль журналістики в поширенні недискримінаційного ставлення до вразливих груп: обумовленість контенту та продуктів. Права людини та масмедіа в Україні. Частина 3: Збірник конспектів лекцій. За загальною редакцією Шендеровський К. С., Виртосу І. . Київ: Інститут журналістики, 2021. 352 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Слотюк Т.В. Концепція моделі solutions journalism: конотація, функції, особливості функціонування. Вісник Львівського університету. Сер. : Журналістика. 2021. Вип. 50. С. 68–76
2. Фенько Н., Черепова Н. Особливості моделі журналістики рішень: Регіональний вимір. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. Том 32 (71) № 6 Ч. 3 2021. С. 182-186.
3. Чернявська Л. В., Тяпкіна Н. І., Бондаренко І. С., Костюк В. В., Усманова О. В., Костюк Ю. В. Media Anti-Discriminatory Practices in War Conditions. Khazar Journal of Humanities and Social Sciences. 2023. Т. 26. № 1. С. 64-78. URL: <https://ejournal.khazar.org/index.php/kjhss/article/view/30/29>. (Web of Science).
4. Чернявська Л., Данилюк Н. Телеграм-канали як інструмент диджиталізації українських масмедіа. Вчені записки таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2021. Т. 32 (71). № 6. Ч.3. С. 193-198. (Index Copernicus).
5. Чернявська Ю.П., Чернявська Л.В. Журналісти на війні: проблеми та виклики медійного суспільства. Журналістика майбутнього: виклики, тенденції, перспективи розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 18–19 жовт. 2022 р.). Львів : Простір-М, 2022. С.86-91.
6. Чернявська Л. В., Серищева А. . Соціальні мережі як інструмент масового поширення рекламної інформації. Суспільство і особистість у сучасному комунікаційному дискурсі : Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 9–10 квітня 2020 р.) / редкол.: В.Л. Погребна, В.М. Попович, Н.В. Островська, Т.О. Серга та ін Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2020. С. 295-297. URL: https://zpu.edu.ua/uploads/dept_s&r/2020/conf/2.1/Zbirka.pdf.
7. 10. Чернявська Л. В. Тематика контенту місцевих медій в німецькому та українському медіапросторі. Актуальні проблеми медіапростору : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 09 квітня 2020 р.). – К. : Інститут журналістики, 2020. Київ: Інститут журналістики, 2020. С. 109-114. URL: <http://journ.univ.kiev.ua/nauka1/materialy-konferentsiy>.
8. 11. Чернявська Л. В. Media landscape of local media in the conditions of the Covid– 19 pandemic. Média a vzdělávání 2020 – Media & Education 2020. Media4u Magazine – Journal. 2020. С. 56-60. URL: <http://www.media4u.cz/mav/9788087570517.pdf>. (ISBN 978–80–87570–51–7).

9. 12. Чернявська Л. Die Rolle der Medienkritik bei der Bildung des Medienraums der Ukraine. Internationale virtuelle Konferenz der Ukrainistik. Bd. 2018. Herausgegeben von Olena Novikova und Ulrich Schweier.. 2019. С. 530-537.
10. 13. Чернявська Л. Media technology forming social activity in regional media. Média a vzdělávání 2018 – Media & Education 2018. 2018. № 35. С. 51-55. (ISBN 987-966-383-996-7).

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Суспільне. URL: <https://suspilne.media/>
2. Детектор медіа URL: <https://detector.media/>
3. ІМІ. URL: <https://imi.org.ua/>
4. Project Censored <https://www.projectcensored.org/>
5. PressThink <https://pressthink.org/>
6. Центр медіадосліджень <https://www.mrc.org/>
7. Journalism.org <https://www.pewresearch.org/topic/news-habits-media/>
8. Media Matters for America <https://www.mediamatters.org/>
9. Columbia Journalism Review <https://www.cjr.org/>